

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทางซักร้องเพลงแขกมอญ เถา

นางสาวนิสากร จิตนอม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARATIVE STUDY OF VOCAL TECHNIQUES IN KHAK MON THOA

Miss Nisakorn Jittanom

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai Music**

Department of Music

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

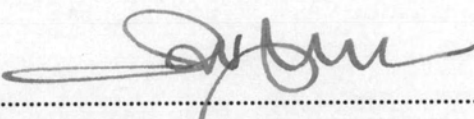
Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

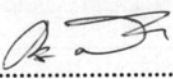
501204

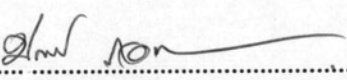
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เปรียบเทียบทางขับร้องเพลงแจกมอญ เถา
โดย นางสาวนิสากร จิตถนอม
สาขาวิชา ครุศาสตร์ไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

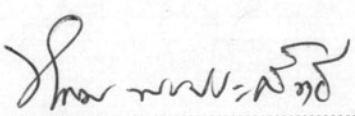

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์)

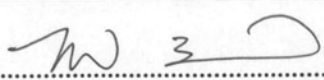
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุชกร สำโรงทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชاکม พรประสิทธิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พรประสิทธิ์ เผ่าสวัสดิ์)

นิสากร จิตถนอม: การวิเคราะห์เปรียบเทียบทางขับร้องเพลงแจกมอญ เกา.

(A COMPARATIVE STUDY OF VOCAL TECHNIQUES IN KHAK
MON THOA) อ.ที่ปรึกษา: รศ. ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน, 273 หน้า.

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบทางขับร้องเพลงแจกมอญ เกา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติชีวิตครูเลื่อน สุนทรวาทีน และครูสุตจิตต์ คุริยประณีต วิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างทำนองหลักกับทางขับร้องสองทาง คือทางขับร้องของครูเลื่อน สุนทรวาทีน และทางขับร้องของครูสุตจิตต์ คุริยประณีต ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบทางขับร้องทั้งสองทาง

ผลการศึกษาพบว่าครูเลื่อน สุนทรวาทีน เป็นผู้มีความสามารถทั้งด้านการขับร้องเพลงไทยและการบรรเลงดนตรีไทย คือขลุ่ย จะเข้ ซอด้วงและซออู้ ทำให้ท่านได้เป็นนักดนตรีวงมโหรีหลวงในราชสำนักสมัยรัชกาลที่ 6 และรัชกาลที่ 7 ครูสุตจิตต์ คุริยประณีต เป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยโดยเฉพาะด้านการขับร้องเพลงไทย ทำให้ท่านได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์ไทย) ในปี พ.ศ.2536 ทั้งสองท่านมีความสามารถเป็นที่ยอมรับและเป็นบุคคลสำคัญในวงการดนตรีไทย

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทำนองหลักกับทางขับร้อง พบว่าบันไดเสียงของทางร้องทั้งสองทางโดยส่วนใหญ่สัมพันธ์กับทำนองหลัก การดำเนินทำนองทางร้องทั้งสองทางส่วนใหญ่ไม่ยึดทำนองหลักเป็นเค้าโครง เนื่องจากผู้ขับร้องมีความสามารถในการประดิษฐ์ทำนองทางร้องให้วิจิตรไปตามทางของตน ลูกตกสำคัญที่อยู่ท้ายประโยคของการดำเนินทำนองทางร้องส่วนใหญ่สัมพันธ์กับทำนองหลัก

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบทางขับร้องเพลงแจกมอญ เกา พบว่าทั้งสองทางใช้บทร้องต่างกัน ซึ่งบทร้องมีอิทธิพลทำให้การดำเนินทางร้องต่างกัน เนื่องจากการดำเนินทางร้องโน้มเข้าหาคำร้อง เน้นคำร้องเป็นสำคัญ เพื่อรักษาความหมายและความชัดเจนของคำร้องเอาไว้ ในการขับร้องทั้งสองทางได้นำกลวิธีพิเศษการกระทบ กดเสียง กลืน ซ้อนเสียง ปั่นคำ ลักจังหวะ หางเสียง และหวนเสียง มาใช้เพื่อเพิ่มความไพเราะให้กับทางขับร้อง ส่วนวนการเอื้อนส่วนใหญ่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แต่แตกต่างกันที่ลีลาการเอื้อน แต่ละทางเอื้อนไปตามเอกลักษณ์ของตนเอง แสดงให้เห็นความสามารถ ชื่นเชิงและภูมิปัญญาของผู้ขับร้อง

ภาควิชา:คุริยาศิลปะ.....ลายมือชื่อนิสิต:นิสากร จิตถนอม.....

สาขาวิชา:คุริยาศิลปะไทย.....ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา:.....

ปีการศึกษา:2550.....

##4786863235: MAJOR THAI MUSIC

KEYWORD: PHLENG KHAK MON THOA, VOCAL MUSIC

NISAKORN JITTANOM : A COMPARATIVE STUDY OF VOCAL
TECHNIQUES IN KHAK MON THOA ADVISOR : ASSOC. PROF.
PAKORN RODCHANGPHUEN, 273 pp.

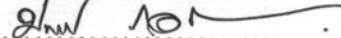
A comparative study of vocal techniques in Khak Mon Thoa has its aim on studying biography of Khru Leun Sundaravadin and Khru Sudjit Duriyapraneeet. It also aims to analyze and compare basic melodies and two versions of the vocal melodies, which belong to Khru Leun Suntarawatin and Khru Sudjit Duriyapraneeet.

The research results show that Khru Leun Sundaravadin is talented in Thai musical singing and performing Thai music such as Khlui, Cha-Khe, Saw-Daung and Saw-U, which caused her to be a royal musician under the reign of King Rama VI and King Rama VII. Khru Sudjit Duriyapraneeet is an expert in Thai music especially in Thai singing. She was awarded as national artist in performing arts in 1993. These two artists are nationally acclaimed for their talents and great dedication in the field of Thai music.

As a result of comparative studies of the relationship between basic melodies and vocal melodies, both of these two vocal systems are related to basic melodies. Their vocal melodies are varied from the basic melodies because talented singers create variations of their beautiful melodies with their styles. The Luk-Tok pitches, which are placed at the last position of the unit phrases, are mainly related with the main melodies.

From the comparative analysis of vocal techniques in Khak Mon Thoa, these two vocal melodies are different. The lyrics influence and cause the differences between these two melodies. Because vocal processing bends into lyrics in order to keep its meaning and lyrics clarity. In these two versions, special techniques are found, for example, Kan Kra-Top, Kan Kod-Sieng, Kan Kloen, Kan Chon-Sieng, Kan Pan-Kham, Kan Lak-Chang-Wha, Hang-Sieng, and Hoeun-Sieng. Kan Ouen is mostly similar but different in each artist's styles, showing their talents and their expertises.

Department:..... Music..... Student's signature: Nisakorn Jittanom

Field of study: Thai Music..... Advisor's signature:

Academic year:2007.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เนื่องด้วยความเมตตาจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์สำเร็จตามความมุ่งหมาย

ขอกราบขอบพระคุณคุณครูสุจิตต์ คุริยประณีต ในการถ่ายทอดวิชาด้านการขับร้องเพลงไทยให้กับศิษย์ด้วยความรักความเมตตาเสมอมาและขอรำลึกถึงพระคุณของคุณครูเลื่อน สุนทรวาทีน ที่ผู้วิจัยได้นำทางขับร้องของท่านมาวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้แนวคิดในการทำวิจัย ให้คำชี้แนะแนวทาง ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเมตตาโดยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี ที่ให้ความเมตตาในการให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาดุริยางค์ไทยทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับข้าพเจ้า

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภารัตน์ ชาญเลขา ที่เมตตาให้ข้อมูลการสัมภาษณ์อันเป็นประโยชน์กับงานวิจัยและขอกราบขอบพระคุณพีโชค ทัดสวน ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์และการบันทึกโน้ตเพลง

ขอกราบขอบพระคุณ พ.ต.ต.หญิง อัมพร ไทรสุวรรณ ที่เมตตาให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร โรงเรียนศิริมงคลศึกษาบางบัวทอง ที่ให้โอกาส ห่วงใย และเป็นกำลังใจโดยเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโทร่วมรุ่นที่ให้กำลังใจและห่วงใยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณพี่ที่คอยเป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในทุกเรื่องด้วยดีเสมอมา
สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณพ่อเฉลิมศักดิ์ จิตถนอม แม่ประทีป จิตถนอม และคุณยายกุหลาบ โพธิ์พันธุ์ ผู้ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนและเป็นกำลังใจทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จ

หากผู้วิจัยไม่ได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือจากบุคคลดังกล่าวแล้ว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่สามารถดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมาอีกโอกาสนี้ด้วย และหากงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์กับวงวิชาการ ข้าพเจ้าขอผลบุญกุศลจงสำเร็จแก่ครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับข้าพเจ้าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	5
1.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7

บทที่ 2 บริบทที่เกี่ยวข้อง

2.1 บริบทที่เกี่ยวข้องกับเพลงแขกมอญ.....	8
ประวัติเพลงแขกมอญ เถา.....	8
ชื่อเพลงแขกมอญ.....	13
สังคีตลักษณะ เพลงแขกมอญ เถา.....	15
ประวัติผู้แต่งเพลงแขกมอญ เถา.....	18
บทร้องเพลงแขกมอญ เถา.....	20
2.2 บริบทที่เกี่ยวข้องกับการขับร้องเพลงไทย.....	22

บทที่ 3 ประวัติชีวิต

3.1 ประวัติชีวิตครูเลื่อน สุนทรวาทีน.....	50
3.2 ประวัติชีวิตครูสุดจิตต์ คุริยประณีต.....	66

	หน้า
บทที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบทางขับร้องเพลงแขกมอญ เถา	
4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบทางขับร้องเพลงแขกมอญ เถา.....	80
4.2 สรุปความสัมพันธ์ของโครงสร้างทำนองหลักกับทางขับร้อง.....	232
4.3 สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทางขับร้องเพลงแขกมอญ เถา.....	235
4.4 เอกลักษณะในการขับร้องเพลงแขกมอญ.....	240
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	242
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	246
รายการอ้างอิง.....	247
ภาคผนวก.....	249
รูปภาพ.....	250
โน้ตทำนองหลักเพลงแขกมอญ เถา.....	253
โน้ตทางขับร้องเพลงแขกมอญ เถา ทางครูเลื่อน สุนทรวาทีน.....	261
โน้ตทางขับร้องเพลงแขกมอญ เถา ทางครูสุจิตต์ คุริยประณีต.....	267
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	273

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางเปรียบเทียบบันไดเสียงระหว่างทำนองหลักและทางขับร้อง.....	211
ตารางเปรียบเทียบลูกตกระหว่างทำนองหลักและทางขับร้อง.....	222